

PENYIASATAN DAN PELAPORAN KEMALANGAN DI TEMPAT KERJA

OBJEKTIF

- Menjelaskan tentang peruntukan melapor dan menyiasat mengikut AKKP 1994
  - Meningkatkan pemahaman berkenaan NADOPOD
    - ✓ prosedur melapor dan merekod
  - Kaedah penyiasatan kemalangan, kejadian berbahaya, keracunan dan penyakit pekerjaan

PENGENALAN - DEFINISI

INSIDEN

Kejadian tidak dirancang, yang boleh menyebabkan kecederaan dan gangguan kesihatan terhadap manusia, serta kerosakan harta benda dan persekitaran

INSIDEN

- Kemalangan
- Penyakit dan keracunan pekerjaan
- Kejadian berbahaya
- Kemalangan nyaris (*Near miss*)

DEFINISI

KEMALANGAN

Kejadian yang berbangkit daripada atau berkaitan dengan kerja yang mengakibatkan:

- kecederaan maut (serta merta @ dalam tempoh setahun dari kejadian)
  - kecederaan tidak maut
  - ✓ masa kerja hilang - hilang upaya kekal/tidak hilang upaya kekal
  - ✓ tiada masa kerja hilang – rawatan perubatan

Kren menara tumbang menghempap rumah kongsi pekerja

DEFINISI

PENYAKIT DAN KERACUNAN PEKERJAAN

Penyakit dan keracunan yang berbangkit daripada atau berkaitan dengan kerja dan termasuk dalam kelas yang dinyatakan di dalam Jadual Ketiga NADOPOD, yang mungkin disebabkan oleh penyedutan, penyerapan, penghadaman atau bersentuhan secara tidak langsung

Contoh : keracunan Arsenik, jangkitan Leptospirosis, penyakit paru-paru (Asbestosis, Silikosis), kerosakan pendengaran dan strok haba

Penyakit dermatitis pekerjaan disebabkan penggunaan bahan kimia

DEFINISI

KEJADIAN BERBAHAYA

Kejadian yang berbangkit daripada atau berkaitan dengan kerja dan termasuk dalam kelas yang dinyatakan dalam Jadual Kedua

- kerosakan harta benda

Contoh : Perancah runtuh, litar pintas, letupan atau kebakaran

Kren bergerak terbalik

DEFINISI

NEAR MISS

Kejadian yang berbangkit daripada atau berkaitan dengan kerja yang tidak mendatangkan kecederaan atau kerosakan harta benda, akan tetapi pada keadaan yang berlainan berupaya untuk menyebabkan kecederaan atau kerosakan harta benda

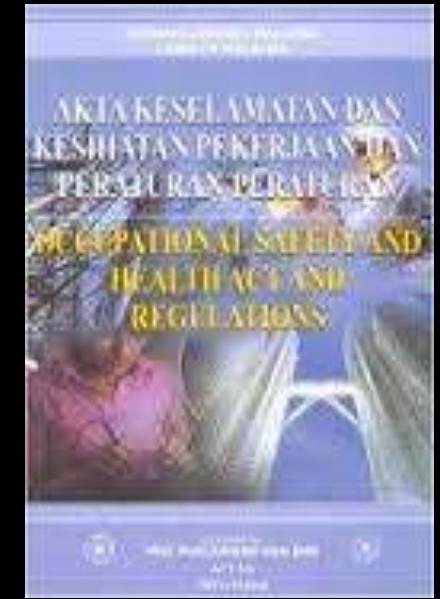

Tanah yang sedang dikorek runtuh

TANGGUNGJAWAB

1) PELAPORAN KEJADIAN

Seksyen 32(1) AKKP 1994 – majikan hendaklah memaklumkan kepada pejabat JKPP terdekat mengenai apa-apa kemalangan, kejadian berbahaya, penyakit pekerjaan atau keracunan pekerjaan yang telah terjadi atau mungkin akan terjadi di tempat kerja

Seksyen 32(2) AKKP 1994 – pengamal perubatan atau pegawai perubatan hendaklah melapor kepada pejabat JKPP sekiranya ada merawat, atau dipanggil untuk melawat pesakit yang dipercayai menghidap penyakit pekerjaan atau keracunan pekerjaan (Jadual Ketiga, NADOPOD)

TANGGUNGJAWAB

2) PENYIASATAN KEJADIAN

Peraturan 13, Peraturan-peraturan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan)

- J/kuasa K&K hendaklah memeriksa tempat kerja, selepas apa-apa kemalangan, kemalangan nyaris, penyakit pekerjaan atau keracunan pekerjaan yang berlaku
- penyiasatan dijalankan oleh pegawai K&K atau j/kuasa K&K

- j/kuasa bermesyuarat membincangkan laporan dan mengambil tindakan untuk mengelak kejadian sama berulang

A) PELAPORAN - NADOPOD

“Peraturan-Peraturan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (Pemberitahuan Mengenai Kemalangan, Kejadian Berbahaya, Keracunan Pekerjaan dan Penyakit Pekerjaan) 2004”

- Diwartakan pada 22 April 2004
- Dikuatkuasakan pada 1 Mac 2005

OBJEKTIF

- Pematuhan kepada Akta (Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan, Akta Kilang dan Jentera, Akta Petroleum)
- Menyeragamkan kaedah pelaporan
- Mewujudkan data yang ‘valid’ dan ‘reliable’

PELAPORAN – Peraturan 5, NADOPOD

KAEDAH - KEMALANGAN

- Dalam masa 7 hari menggunakan borang **JKKP 6** ke pejabat JKKP terdekat selepas kemalangan
  - ✓ maut
  - ✓ kecederaan serius (Jadual Pertama)
  - ✓ lain-lain kecederaan - MC > 4 hari kalender
  - ✓ kejadian berbahaya (Jadual Kedua)
- Siapa perlu lapor?
  - ✓ majikan – majikan utama, majikan langsung

JKKP 6 - PEMBERITAHUAN MENGENAI KEMALANGAN/KEJADIAN BERBAHAYA
PERATURAN-PERATURAN KESELAMATAN DAN KESIHATAN PEKERJAAN (PEMBERITAHUAN MENGENAI KEMALANGAN/KEJADIAN BERBAHAYA, KERACUNAN PEKERJAAN DAN PENYAKIT PEKERJAAN) 2008

Bahagian A - Maklumat Pemberitahuan Penyelaku - Peraturan 5 (1) & (2) Majikan		Bahagian B - Orang yang terlibat Orang yang terlibat (senarai, atau penamaan banting berikut dengan setiap orang terlibat)	
Name		Name	
Alamat		Tarikh Lahir	
No KTP atau No. Pasport		Warganegara	Jantina: ☐ L ☒ P
Nama & Alamat Organisasi		Pekerjaan	
No. ROC	No. Pend. JKKP	Tempat Kejadian	
Orang yang boleh dihubungi (like, lain dari atas)			
No Telefon		Tarikh dan Masa Kejadian	
Kod Klasifikasi Industri (Jadual 2)		Tarikh Mula Lapor kepadai JKKP	
Bahagian C - Hubungan kemalangan atau kejadian berbahaya Dikira sejak awal yang berduku sebelum, semasa dan selepas kejadian			
Tanda Tangan Penyelaku			
Tarikh			
Penyatakan			
Saya mengakui bahawa ini adalah maklumat yang benar dan akurat sejauh yang mengerti kerana:			

PELAPORAN – Peraturan 7, NADOPOD

KAEDAH – PENYAKIT/KERACUNAN

- Dalam masa 7 hari selepas didiagnosis oleh doktor atau disyaki menghidap menggunakan borang **JKKP 7** ke pejabat JKKP terdekat
    - ✓ penyakit pekerjaan
    - ✓ keracunan pekerjaan (Jadual Ketiga)
  - Siapa perlu lapor?
    - ✓ majikan – majikan utama, majikan langsung
    - ✓ Pegawai Perubatan Berdaftar

JKKP 7

LAPORAN MENGENAI KERACUNAN PEKERJAAN/PENYAKIT PEKERJAAN

PERATURAN-PERATURAN KEBELAWATAN DAN KESEHATAN PEKERJAAN (PEMBERITAHUAN MENGENAI KEWILAYAHAN, HILJUDIN BERBAHAYA, KERACUNAN PERSILAKU DAN PENYAKIT PEKERJAAN) 2001

Bahagian A1

Penderitanya - Penyakut (TTT) Majikan

atau Ahli dan seorang ahli jaswita/tunang berkenaan untuk mengisi soalan:

Nama _____

Alamat _____

Nama & Alamat Organisasi _____

No. Telefon _____

No. R.O.C. _____

No. Pant. JKKP _____

Kod Klasifikasi Makanan (Jabatan 3)

Cara yang boleh dibuang (Jabatan 3 dan setaraf)

Bahagian B - Cara yang Terlibat

Nama _____

Tarikh Lahir _____

No. KTP/Ns. Pasport _____

Warganegara _____

Pekerjaan _____

Nama & Alamat Organisasi _____

Lokasi Kejadian _____

Bahagian D

Hantaran pekerjaan yang membawa kepada kelepasan pekerjaan/penyakit pekerjaan (Sila hantarkan sebarang kerja yang dilakukan atau yang terlibat yang mungkin telah membawa kepada penyakit. Sila penyelidik mungkai ditarik basah oleh pemerintahan kepada relaksasi agen teman kerja, contoh-kata yang spesifik - sila nyatakan apabila tenteram).

Tandasanya Penderibuan _____

Tarikh _____

Penulis _____

Silakan banting ini dalam tempat pengumpulan perbelanjaan di atas sebelum cuba ditulis dan yang pengangguran banting.

Bahagian A2

Pemberitahu - Peraturan (2) Pengenal Penyakit Berbahaya

Nama _____

Alamat _____

Nama & Alamat Klinik/Hospital _____

No. Telefon _____

Bahagian C - Keracunan Pekerjaan/Penyakit

(Jangan Dianggap Sebenar)

Tarikh Diagnosa _____

Nama & Alamat Doktor yang merawat _____

PELAPORAN – Peraturan 5, NADOPOD

LATIHAN PELAPORAN – KEMALANGAN

Satu kejadian kemalangan di tempat kerja telah berlaku ke atas pekerja bernama Maslina bte Masran, seorang pembantu makmal yang bertugas di Makmal Genetik, Jabatan Perikanan N. Sembilan pada 2 November 2015 jam 2.45 petang. Semasa sedang menuruni tangga daripada makmal untuk ke pejabat Pengarah di Bangunan Pentadbiran, mangsa telah tergelincir dan terjatuh setelah terpijak air. Tangga tersebut baru sahaja selesai dibersihkan. Beliau kemudian dibawa ke klinik berhampiran untuk mendapatkan rawatan. Akibat kejadian, lutut mangsa telah terseliuh dan mangsa telah diberi cuti sakit selama 7 hari.

PELAPORAN – Peraturan 7, NADOPOD

LATIHAN PELAPORAN – PENYAKIT/KERACUNAN

Seorang pekerja di Makmal Penyelidikan bernama Halim bin Abdullah telah mendapat rawatan di klinik Medi-Utama akibat masalah kulit tangan dihidapnya. Doktor mengesyaki beliau menghidap penyakit dermatitis. Sumber alahan ini berkemungkinan daripada tempat kerja pekerja ini.

REKOD – Peraturan 10, NADOPOD

KAEDAH - MEREKOD KEMALANGAN, KEJADIAN BERBAHAYA, KERACUNAN DAN PENYAKIT PEKERJAAN (Peraturan 10)

Majikan perlu merekod dan menyelenggara borang **JKKP 8**

- semua kemalangan dan kejadian berbahaya
  - semua keracunan pekerjaan atau penyakit pekerjaan
-
- perlu disimpan untuk tempoh 5 tahun dari tarikh daftar tersebut dibuat
  - perlu dihantar ke Ibu Pejabat JKKP sebelum 31 Januari tahun yang berikutnya (maklumat berakhir 31 Disember)

LAIN-LAIN - NADOPOD

MAKLUMAT TAMBAHAN (Peraturan 11)

- Ketua Pengarah boleh, melalui notis bertulis - mengarahkan majikan mengemukakan apa-apa maklumat tambahan (Jadual Keempat, NADOPOD)

**Borang JKKP 9 –
Kemalangan/ kejadian
berbahaya**

**Borang JKKP 10 –
Keracunan/penyakit
pekerjaan**

LAIN-LAIN - NADOPOD

PENALTI (Peraturan 13)

- Kegagalan untuk mematuhi peraturan
  - denda tidak melebihi RM10 ribu
  - penjara tidak melebihi 1 tahun
    - kedua-dua sekali

CARTA ALIR PELAPORAN - NADOPOD

Berlaku kemalangan / kejadian berbahaya/ penyakit pekerjaan / keracunan pekerjaan akibat atau bersangkutan dengan pekerjaan di bawah liputan Akta:

PERKHIDMATAN ONLINE

The screenshot shows the official portal of the Department of Occupational Safety and Health (DOSH) under the Ministry of Human Resources. The top navigation bar includes links for General, Employer, Competent Person/Firm, DOSH Staff, English, Search/Carian, and various menu items like Main, About DOSH, Services, Legislation, Competency, OSH Info, Statistics, and Contact Us. A banner on the left highlights the National OSH Excellence Award 2014. The right side features a 'Latest Information' section with links to statistics and news articles. At the bottom, there's a 'Notification of...' button, a 'e-Reporting' button, and a red arrow pointing from the 'Notification of...' button to the 'e-Reporting' button.

1. Klik pada 'e-Reporting'

2. Klik pada 'Notification of ...'

The 'e-Reporting' button is highlighted with a red arrow.

www.dosh.gov.my

- Muat turun borang
- Panduan Mengisi Borang JKKP 8, 9 & 10
- Muat turun Jadual (Jadual 1 hingga Jadual 19)
- Penghantaran Borang secara online (JKKP 6 , 7 & 8)

B) PENYIASATAN INSIDEN

TUJUAN

= proses / kaedah pengurusan di mana insiden di tempat kerja disiasat secara sistematik, supaya

- punca dan faktor penyebab kejadian dikenalpasti
  - kejadian berulang dielakkan
  - kehendak perundangan – OSHA 1994 dipatuhi
- tindakan pembetulan dan pencegahan – hirarki kawalan dilaksanakan
- elemen utama Sistem Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan – OHSAS, MS1722 dipatuhi
- pastikan persekitaran kerja kondusif disediakan

KEPERLUAN PENYIASATAN

**Akta Keselamatan Dan Kesihatan Pekerjaan
1994
Seksyen 33(1)**

Suatu siasatan patut diadakan mengenai sifat dan punca kemalangan, kejadian berbahaya, keracunan pekerjaan atau penyakit pekerjaan.

PRINSIP PENYIASATAN

- dijalankan ke atas semua insiden – mengikut prosedur
- dijalankan oleh pihak yang dilantik – kompeten
- kerjasama semua pihak – majikan, pekerja, sub-kontraktor
- mencari *root cause* – elak kejadian daripada berulang
- tidak menyebelahi dan menyalahkan orang; bukan untuk tuntutan insuran atau mempertahankan daripada liabiliti
- sistematik dan dokumentasi
- segera (elak penyusutan bahan bukti)
- bersifat objektif (mencari fakta)
- hasil penyiasatan dimaklumkan kepada j/kuasa K&K untuk cadangan pembetulan
- dibincang di dalam mesyuarat kajian semula pengurusan

TEKNIK PENYIASATAN

a) PENGURUSAN TEMPAT KEJADIAN

- Rawatan yang perlu dan bersesuaian
- Kawal bahaya yang masih wujud
- Asingkan tempat kejadian daripada individu tidak berkaitan
- Elak kacau ganggu bahan bukti;

Peraturan 9, NADOPOD - tiada seorang pun boleh, mengalih atau dengan apa-apa cara mengganggu atau mengusik mana-mana loji, bahan, atau yang berkaitan dengan insiden itu kecuali

- untuk menyelamat nyawa, mencegah kecederaan
- laluan orang awam
- cegah kerosakan harta

TEKNIK PENYIASATAN

b) KUMPUL MAKLUMAT

- Ambil gambar, ukuran, lakaran
  - ❖ Posisi mangsa, jentera/bahan terlibat, jenis kecederaan/penyakit
- Kenalpasti individu dan saksi berkaitan – mangsa, rakan sekerja
  - ❖ jalankan interview ke atas saksi – dapatkan maklumat penting, rekodkan
- Dapatkan dokumen - rekod pekerjaan, jadual kerja, rekod latihan, prosedur kerja

TEKNIK PENYIASATAN

c) KENALPASTI FAKTOR PENYUMBANG

- Keadaan persekitaran
  - bunyi bising, haba, pencahayaan, wasap, cuaca buruk
- Rekabentuk
  - tempat kerja, loji, peralatan
- Sistem dan prosedur
  - tidak bersesuaian atau tiada prosedur
- Kelakuan manusia
  - seperti kelakuan tidak selamat dan pembelian peralatan yang tidak sesuai

TEKNIK PENYIASATAN

d) KENALPASTI PUNCA KEMALANGAN

Serta merta (*Immediate Cause*)

- ❖ Perilaku Tidak Selamat – perbuatan yang tidak selamat, yang boleh menyebabkan kemalangan dan/atau mengganggu kesihatan
  - tidak memakai PPE
  - menggunakan peralatan rosak/tidak sesuai
  - gagal mematuhi prosedur
  - menjalankan sesuatu tanpa kebenaran
  - kacau ganggu peranti keselamatan

TEKNIK PENYIASATAN

d) KENALPASTI PUNCA KEMALANGAN

Serta merta (*Immediate Cause*)

- ❖ Keadaan Tidak Selamat – keadaan tidak selamat, yang berupaya untuk menyebabkan kemalangan dan/atau mengganggu kesihatan
  - peranti keselamatan rosak
  - PPE rosak
  - ruang kerja sempit/sesak
  - tempat kerja bising
  - mesin/peralatan rosak

TEKNIK PENYIASATAN

d) KENALPASTI PUNCA KEMALANGAN

Asas (*Root Cause*)

- ❖ Punca yang lebih mendalam, asas – menyebabkan punca serta merta boleh berlaku
- ❖ Terbahagi kepada:
  - Faktor manusia
    - ✓ keupayaan dan keadaan fizikal/mental
    - ✓ kelakuan
    - ✓ kemahiran/pengetahuan
  - Faktor tempat kerja
    - ✓ latihan
    - ✓ pengurusan/penyeliaan
    - ✓ rekabentuk kejuruteraan
    - ✓ pengurusan kerja
    - ✓ peralatan kerja
    - ✓ polisi/prosedur kerja
    - ✓ komunikasi

TEKNIK PENYIASATAN

e) LAPORAN KEMALANGAN

- Jelas, tidak mengelirukan, maklumat lengkap menjurus kepada punca sebenar kemalangan
- Cadangan tindakan pembetulan – jangkamasa panjang atau pendek:
  - ❖ Penghapusan
  - ❖ Penggantian
  - ❖ Kawalan Kejuruteraan
  - ❖ Kawalan Pentadbiran
  - ❖ PPE
- Dokumen sokongan
- Semakan dan pengesahan

PENYIASATAN BERKESAN

- Kemalangan selalunya berpunca daripada kelemahan dan kegagalan sistem pengurusan
- Kemalangan (sekurang-kurangnya kesan kemalangan) boleh dicegah
- Tujuan penyiasatan untuk mendapatkan punca asas (*root cause*)
  - Teknik penyiasatan yang betul
    - Latihan penyiasatan

KESIMPULAN

- Penyiasatan bertujuan mencari punca asas (*root causes*) kejadian
  - Elak kemalangan sama berulang
- Persediaan – prosedur, perkakasan dalam penyiasatan penting
  - Tindakan pembetulan dan pencegahan perlu dijalankan ke atas ketidakpatuhan
  - Pelaporan kejadian kemalangan kepada JKPP perlu dilaksanakan mengikut kaedah ditetapkan

SEKIAN, TERIMA KASIH